

Metzinger Zoltán

A szőlőtermesztés és borkészítés fejlődése a Hajós-Bajai borvidéken a rendszerváltástól napjainkig

Akár a néhai Alföldi borvidékből kivált, vagy a később megszervezett és ma is fennálló Duna borrégió részeként tekintünk a Hajós-Bajai borvidékre, elmondhatjuk, hogy közülük is egy egészen egyedi és sajátos szőlő-és bortermelő vidékről beszélhetünk itt, az ország déli részén. A Hajós-Bajai ugyan nem a legnagyobb múlttal rendelkező és legismertebb borvidékek közé tartozik, de ha a megnézzük, talaj-és klimatikus adottságait, terroire-ját és az itteni borászok hozzáállását, szakértelmét és szenvedélyét, egyenes az út a legjobbak felé.

Érdekes volt megvizsgálni kialakulását, melynek történetét a borvidék legjelentősebb települései, Császártöltés, Hajós és Nemesnádudvar történelme adja. Az ide települt németajkú lakosság már a XVIII. század elején letette a szőlőtermesztés és a borkészítés alapjait a térségben. Kihasználták a magasabban fekvő, homoklepellettel fedett agyag-és lösztalajok adottságát és ezzel sikerült elkerülni a későbbi filoxéravészt, ami az ország szőlőterületeit megtizedelte. Ugyancsak nekik köszönhetjük a löszfalba vájt lyukpincék elé épített préházakból álló pincesorokat, melyek amellett, hogy páratlan képet nyújtanak a településeken, a helyi borászok a mai napig itt készítik el az egyre híresebb Hajós-Bajai borokat. A történelmi kitekintőben láthatjuk, hogy a II. világháború után a német származású lakosság nagy részét kitelepítették és akik helyükre jöttek, nem értettek hozzá, így a szőlőterületek nagy része kipusztult.

Később azonban újra visszatértek a svábok, valamint a kialakuló állami gazdaságok és a Szovjetunió piaca felvirágoztatta az ágazatot, ami azonban a rendszerváltás után ismét hanyatlásnak indult. Sokkal kisebb területen ugyan, de azóta is folyik a Hajós-Bajai borvidék renoméjának helyreállítása és pozíciójának erősítése. Nem kis feladat ez, de a borászok lelkes, hozzáértő és szorgalmas hozzáállásának, valamint a térség adta viszonyoknak köszönhetően látszik, hogy nagyon sok potenciál van még a térségben.

A szakdolgozat, helyi érintettség okán főleg Hajós és Nemesnádudvar borkészítésének viszonyait és trendjeit mutatja be. Részletezve a szortimentet és a településekre évről-évre egyre nagyobb embertömeget vonzó rendezvényeket.

Általában elmondható, hogy aki már részt vett ezeken a gasztronómiai és turisztikai szempontból is nívós eseményeken, visszatérő vendég lesz úgy Hajóson, mint Nemesnádudvaron.

Ha összefognak és közös erővel, megfelelően használják ki a térség adta lehetőségeket, akkor nagy jövő előtt áll a Hajós-Bajai borvidék előtt.